

Kaptan Ayhan aldı. Yüksek lisans tezleri arasında birinciliği Dokuz Eylül Üniversitesi Avrupa Birliği anabilim dalından İlkay Taş, ikinciliği Anadolu Üniversitesi Turizm ve Otel İşletmeciliği anabilim dalından Gökhan Ayazlar, üçüncülüğü de Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Turizm İşletmeciliği anabilim dalından Murat Aksu elde ettiler. Dereceye gi-

ren öğrencilere son gece düzenlenen yemekte teşvik ödülleri verildi.

Gönderilme tarihi
Kabul

: Mayıs 2004
: Haziran 2004

Doç. Dr. Sevgin Akış Roney. Boğaziçi Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, Turizm İşletmeciliği Bölümü 34342 Bebek, İstanbul.
E-posta : sevgin@boun.edu.tr

II. Lisansüstü Turizm Öğrencileri Kongresi

Metin KOZAK

Muğla Üniversitesi

Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu

Biraz geriye gittiğimizde, dünyada ilk turizm öğrencileri kongresinin 1997 yılı başlarında Houston Üniversitesi'nin ev sahipliğinde Hilton Oteli'nde gerçekleştirildiğini görmekteyiz. Öğrencilerden gelen ilgi ve akademisyenlerden gelen destek sonucunda bu etkinlik halen devam etmektedir. Bu etkinliğin başarısını gören Kaye Chon, daha sonraki yıllarda Asya Pasifik Ülkeleri Turizm Lisansüstü Öğrencileri Konferansı'nı düzenlemeye başlamıştır. Bu etkinlik de halen devam etmektedir. Bu tür etkinliklerin amacı, dünyanın değişik ülkelerinde turizm ve ilgili alanlarda tez yazan öğrencileri bir araya getirerek görüş alışverişinde bulunmalarını ve birbirileriyle kaynaşmalarını sağlamak ve konusunda uzman akademisyenlerin düşüncelerinden yararlanarak tez çalışmalarında yeni açılımlar kazanmalarını teşvik etmektir. Dünyadaki gelişmelerin farkında olan ve Türkiye'deki turizm araştırmacılarına yeni açılımlar kazandırmayı amaç edinmiş Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi'nin, benzer bir etkinliği ülkemizde de düzenlemeyi kararlaştırması yerinde bir karardır. Birincisi Ekim 2002 tarihleri arasında gerçekleştirilen kongreye ilginin fazla olması nedeniyle etkinliğin sürekli haline getirilmesine karar verildi. Bu kapsamda II. Lisansüstü Turizm Öğrencileri Kongresi, 19-23 Mayıs 2004 tarihleri arasında yine Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi'nin işbirliği ve ev sahipliği ile Gökçeada Resort Otel'de gerçekleştirildi. Üç gün süren etkinliğin ilk iki gününde öğrenci sunularına ve akademisyenlerin katıldığı çeşitli panellere yer verildi. Üçüncü günü ise, Gelibolu Yarımadası'nı kapsayan gününbirlik bir gezi düzenlendi. Dünyadaki örneklerinden farklı olarak, bu kongre için öğrencilerden herhangi bir katılım ya da konaklama ücreti alınmamış olmasını da burada vurgulamakta yarar görülmektedir. Kongrede, 5'i doktora ve 27'si de yüksek lisans olmak üzere toplam 32 tez konusunun sunumuna 12 ayrı oturumda yer verildi. Toplam 18 öğretim üyesi de,

konuşmacı ve oturum başkanı olarak yer aldı. Sadece turizm disiplininde tez yazan yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin yanı sıra işletme, iktisat, şehir planlaması, kamu yönetimi, mimarlık, peyzaj mimarlığı, Avrupa Topluluğu vb. diğer disiplinlerden de katılımların olduğu gözlemlendi. Öğrenci sunuları arasına serpiştirilen ve çoğunluğunu akademisyenlerin oluşturduğu panel etkinliklerinin ana konusunu oluşturan tez yazımında konu seçimi, turizm araştırmalarında etik, diğer ülkelerde tez hazırlama süreci gibi tartışmaların katılımcı öğrencilere oldukça yararlı olduğu dile getirildi. Ek olarak, öğrenci sunularında karşılıklı soru-yanıt şeklinde geçen sürecin de öğrencilerin eksikliklerini tamamlama yönünde gelecekte daha dikkatli adım atmaları gerektiği gerçeğini de ortaya koydu.

Kongre, açılış konuşmaları ile başladı. Programın ilk etkinliği, Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi'nin masaya yatırıldığı paneldi. Başkanlığını Dergi Editörü Nazmi Kozak'ın (Anadolu Üniversitesi) yürüttüğü panelde Hasan Işın Dener (Çankaya Üniversitesi), Mehmet Özdemir (T.C. Merkez Bankası), Özkan Tütüncü (Dokuz Eylül Üniversitesi), Fehmi Köfteoğlu (Ekin Yayıncılık) konuşmacı olarak yer aldılar. Bütün konuşmacılar, Anatolia Dergisi'nin kuruluşundan bugüne kadar geçen tarihsel süreç içerisinde analizini yaptıktan sonra yaşanan sıkıntıları ve imza atılan başarıları örnekler vererek dile getirdiler. Bu kapsamda, derginin hiç beklenmedik bir şekilde yükseliş trendine girdiği ve Türkiye'de turizm araştırmacılığında önemli bir boşluğu doldurarak nasıl "brand name" halini aldığı da konuşmalar arasında yer aldı.

Kongrenin ikinci gününün sabah oturumlarında üç panel ard arda yer aldı. M. Zeki Dinçer (İstanbul Üniversitesi) başkanlığında yürütülen birinci panelin konusu, lisansüstü turizm tezlerinde konu seçimi ve süreci idi. Panelde Ahmet Yalnız (Çankaya Üniver-

sitesi), Ahmet Aktaş (Akdeniz Üniversitesi), Füsun İstanbullu Dinçer (İstanbul Üniversitesi) ve A. Celil Çakıcı (Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi) konuşmacı olarak yer aldılar. Her dört öğretim üyesi konuşmalarında, yüksek lisans ve doktora tez başlıklarının ya da konularının seçiminde Türkiye’de ciddi sorunla karşılaşılmadığını dile getirdiler. Ancak, turizmin diğer dallar ile olan sıkı işbirliği nedeniyle konu seçiminde disiplinler arası çalışmaların teşvik edilerek araştırmacıların çok yönlü yetişmeleri üzerinde durulmaması panelin bir eksikliği olarak düşünülebilir.

İkinci panelin konusu, turizm araştırmalarında etik kavramının önemi ve uygulamada bu konuda karşılaşılan sorunlar üzerine idi. Panelin oturum başkanlığını üstlenen Ahmet Yalnız (Çankaya Üniversitesi) genel olarak araştırmacıların etik kuralını ne yönde çiğnediklerini yerinde örnekler vererek anlattıktan sonra sözü konuşmacılara bıraktı. Feri Maviş (Anadolu Üniversitesi), Sevgin Akış Roney (Boğaziçi Üniversitesi) ile H. Rıdvan Yurtseven (Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi) de panelde konuşmacı olarak görev aldılar. Her üç konuşmacı da Ahmet Yalnız’ın etik konusunda yaptığı konuşmaya tamamen katıldıklarını dile getirerek, bu kavrama sahip çıkılması gerektiğini vurguladılar. Henüz turizm araştırmacılığı sürecinin ilk aşamasında bulunan öğrenciler için, daha şimdiden bazı derslerin çıkarılması açısından, bu panelin çok yararlı olduğunu düşünmemiz gerekir.

Kongrenin son panelinin konusu ise, ABD ve İngiltere’de turizm alanındaki lisansüstü tez çalışmalarının hazırlanma sürecinin analiz edilmesi idi. Oturum başkanlığını Hasan Işın Dener’in (Çankaya Üniversitesi) yaptığı panelde, Şeyhmus Baloğlu (University of Las Vegas/Bilkent Üniversitesi), Metin Kozak (Muğla Üniversitesi) ile Kemal Birdir (Mersin Üniversitesi) konuşmacı olarak yer aldılar. Her üç konuşmacı da kendi deneyimlerinden yola çıkarak ABD ve İngiltere’de yüksek lisans ve doktora tez hazırlama sürecinin başlangıcından bitimine kadar geçen süreçte geçirilen aşamaların yanı sıra öğrenci ve danışmana düşen görev ve sorumluluklar üzerinde durdular. Katılımcılardan gelen bazı sorular üzerine, kalite bakımından Türkiye’deki tezler ile ABD ve İngiltere’deki tezler arasında çok önemli bir fark bulunmadığı, ancak yöntem bakımından Türkiye’deki tezlerin henüz istenilen düzeyde olmadığı vurgulandı. Kongrede akademik etkinliklerin yanı sıra sosyal-kültürel etkinliklerin düzenlenmesi konusuna da gerekli özenin gösterildiği izlenimi elde edildi. İlk iki günün akşam saatlerinde Gökçeada’nın çeşitli yerle-

şim birimlerine düzenlenen kısa süreli gezilerde yöresel yaşam biçimini, mimariyi ve beslenme alışkanlığını yerinde görerek ve yaşayarak Ada’yı yakından tanıma şansına sahip olmak turizm kavramı üzerinde çalışan katılımcılar açısından oldukça yararlı idi. Yapılan gözlemler, Ada’nın kültür ve doğa turizmi amaçlı değerlendirilebilecek oldukça zengin değerlere sahip olduğunu göstermektedir. Son gün düzenlenen Gelibolu Yarımadası gezisinde ise, Çanakkale Savaşı’nın heyecanını yerinde yaşamak ayrı bir mutluluktur. Bu ziyaret, görseelliğin duysallıktan daha önemli olduğunu göstermek için de iyi bir kanıt niteliğindedir. Özetle, Çanakkale yöresinin tarih ve kültür turizminde söz sahibi olabilmek için önemli bir potansiyele sahip olduğunu ve bunu en iyi bir şekilde değerlendirebilmek için çalışmalarını daha da yoğunlaştırması gerektiğini söyleyebiliriz.

Sonuç olarak, II. Lisansüstü Turizm Öğrencileri Kongresi, turizm ve yakın alanlarda yüksek lisans ya da doktora tez çalışmalarında bulunan öğrenci meslektaşlarımızın tamamladıkları ya da yürütmeyi planladıkları çalışmalarının kalitesini içerik ve şekil bakımından tartabilmeleri açısından kendilerine önemli bir katkıda bulunmuştur. Nesnel ölçütler içerisinde sonuçlarının alınmasına özen gösterilen yüksek lisans ve doktora tez ödülleri de bu kapsamda yol gösterici olabilecektir. Katılımcıların, gerek diğer öğrenciler gerekse öğretim elemanları ile yapılan sohbetlerde, gerek sunular sırasında sorulan sorular gerekse uzman akademisyenlerin katıldığı panel konuşmaları ile önemli kazanımlar elde ettikleri düşüncesindeyiz. Sosyal bilimlerde hiçbir tezin ya da çalışmanın mükemmel olmadığı unutulmalıdır. Saygın bir araştırmacı kimliğine sahip olabilmek için önemli olan, ham bilginin işlenerek, bilimsel ve sosyal etik kuralları içerisinde, neyi, ne zaman, nerede ve nasıl kullanılabileceğini öğrenmek ve başarılı bir şekilde uygulamaktır. Katılımcı genç meslektaşlarımızın da konuyu bu şekilde değerlendirerek, kongrenin kendilerine sağladığı yararları iyi analiz ederek ve tez danışmanlarını biraz daha zorlayarak 2006 yılında gerçekleştirilmesi düşünülen III. Lisansüstü Turizm Öğrencileri Kongresi’nde daha nitelikli sunularla birlikte olmaya davet ediyoruz.

Gönderilme tarihi
Kabul

: Mayıs 2004
: Haziran 2004

Doç. Dr. Metin Kozak, Muğla Üniversitesi, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu, Kötekli Yerleşkesi, 48000 Muğla.

E-posta : kmetin@mu.edu.tr,
M.Kozak@superonline.com